

בבית המשפט העליון

בש"פ 922/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: מחמד עלאן

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי
(סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996
ת"פ 49892-05-20 בבית המשפט המחוזי בירושלים

תאריך הישיבה: ג' באדר התשפ"א (15.2.2021)

בשם המבקשת: עו"ד עינת גדעוני

בשם המשיב: עו"ד איברהים עיאד

החלטה

בקשה ראשונה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק), ב-90 ימים החל מיום 22.2.2021 או עד למתן פסק דין בת"פ 49892-05-20 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

רקע והליכים קודמים

1. ביום 22.5.2020 הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו ביצוע שלוש עבירות של חבלה בכוונה מחמירה והחזקת סכין שלא כדין. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

2. על פי הנטען בכתב האישום, בין אחיו של המשיב לבין שכניהם לרחוב, התפתח ויכוח על רקע נסיעה רועשת של האח בקטנוע ברחוב. כשעה לאחר מכן, בשעת לילה אחרי חצות, הגיעו לרחוב המשיב, כשהוא רכוב על הקטנוע, אחיו ואנשים נוספים (להלן: הנוספים), אחד מהם גם הוא רכוב על קטנוע, וחלפו מתחת לבניין השכנים. לשמע רעש הקטנועים, ירדו מביתם שניים מהשכנים, כשהם מצוידים במקלות ויחד עימם התאספו ובאו אנשים נוספים, חלקם מצוידים אף הם במקלות. שני השכנים היכו את המשיב במקלות על קסדתו והוא נפל מן הקטנוע. המשיב קם במהרה, שלף סכין שהסתיר על גופו ותקף באמצעותו את אחד מהשכנים, בצוותא חדא עם הנוספים. המשיב דקר את השכן בירכו, שיסף בסכין את בטנו, באופן שגרם ליציאת מעיו מבטנו. בנוסף, נדקר השכן מספר דקירות בגבו, בירכו ובעכוזו, על ידי הנוספים בצוותא חדא עם המשיב.

השכן הובהל לבית חולים ועבר ניתוח במהלכו הוסרו חלקים מן המעי הגס והמעי הדק. כמו כן, כתוצאה מחדירת הסכין, נגרם לו שבר בעמוד השדרה, חתך בעכוז, דימום רב שהצריך צנתור וחתכים עמוקים בירכו.

בנוסף לכך, במהלך הקטטה דקר המשיב שניים מקרובי משפחתו של השכן בזרועותיהם. אחד מהם נזקק לניתוח בשל חתך מלא של עצב והשני, שהוא קטין, נותח גם הוא בשל פגיעות בשריר ובעצב.

למשיב עצמו נגרמו חבלות שטחיות על ידי אחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה, ונדרשה תפירה של חתך בפרק כף ידו.

3. לאחר שניתנה הסכמת המשיב לקיומן של ראיות לכאורה, והתקבל תסקיר שירות המבחן מיום 5.7.2020, שלא המליץ על מעצר בפיקוח אלקטרוני, קבע בית המשפט כי מתקיימות בעניינו עילת מעצר של מסוכנות וחזקת מעצר של מסוכנות. בא-כוח המשיב קיבל את המלצת בית המשפט כי המשיב ישהה במעצר עד תום ההליכים ובית המשפט קבע כי תישמר לו זכותו להגיש בקשה לעיון חוזר (החלטה מיום 7.7.2020).

המשיב הגיש בקשה לעיון חוזר, אולם לאחר שנערכו שני תסקירים נוספים (מיום 5.1.2021 ומיום 14.1.2021), שבהם לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחררו לחלופת מעצר, חזר בא-כוחו מן הבקשה, בהמלצת בית המשפט (פרוטוקול מיום 2.2.2021).

4. באשר לתיק העיקרי, לאחר הקראת כתב האישום וקבלת תשובת המשיב, התקיימו שלושה מועדי הוכחות במהלכם העידו שבעה עדי תביעה שבכתב האישום, ובהם הקטין, שהוא אחד מנפגעי העבירה.

5. כיום קבועים בתיק שלושה מועדי הוכחות נוספים. על פי הצהרת המבקשת, המחלוקת בין הצדדים הצטמצמה, כך שנותרו 6 עדי תביעה שעדותם דרושה, ולהערכתה עדיה אלו יישמעו כולם במועד הראשון הקבוע להוכחות.

טענות הצדדים

6. בנימוקיה לבקשה עמדה המבקשת על המסוכנות הנשקפת מן המשיב בשל מעשיו ולאור הערכת שירות המבחן לקיומה של מסוכנות גבוהה שלא ניתן לצמצמה בחלופת מעצר. כן ציינה את חששה של משפחת השכנים משחרורו של המשיב לחלופת מעצר, כעולה מן התסקירים. בנוסף, הפנתה לחזרת המשיב עצמו מבקשתו לעיון חוזר בסמוך להגשת הבקשה הנוכחית.

7. בדיון שהתקיים לפני, התנגד בא-כוח המשיב לבקשה, בציינו כי אחד ממועדי ההוכחות נדחה ע"י בית המשפט לסוף חודש מאי, היינו לאחר סיום תקופת המעצר המבוקשת כעת, וכי חזרתו מהבקשה לעיון חוזר ניתנה לפני שנודע לו על שינוי מועד זה; כי מטעמו של המשיב לא הוגשה כל בקשת דחייה וכי ההגנה עתידה לזמן לעדות עשרה עדים, כך שההליך העיקרי לא יסתיים בחודש יוני. בנוסף ציין כי למשיב אין עבר פלילי וכי בין משפחתו למשפחת השכנים נערך הסכם עטוה, המקהה את המסוכנות. לפיכך, ביקש לדחות את הבקשה ולהורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני ולחילופין להורות על הגשת תסקיר משלים.

באת כוחה של המבקשת התנגדה לבקשה לתסקיר משלים, לאור הזמן הקצר מאז ניתן התסקיר האחרון.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, ולאחר ששמעתי את הצדדים בדיון לפני, החלטתי להיעתר לבקשה.

9. אכן, בשלב זה עומדת למשיב חזקת החפות ויש לאזן בין זכותו לחירות לבין מידת המסוכנות הנשקפת ממנו לבטחון ולשלום הציבור וכן להבטחת תקינות ההליך הפלילי. קצב התנהלות ההליך העיקרי הוא אחד השיקולים שעל בית המשפט לשקול בדונו בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק, ולצדו נשקלים, בין היתר, מידת המסוכנות הנשקפת מן הנאשם; חומרת העבירות המיוחסות לו; חלוף הזמן ממועד מעצרו; החשש מפני שיבוש הליכי משפט והאפשרות להימלטות הנאשם מן הדין (בש"פ 881/21 מדינת ישראל נ' אואנונו (16.2.2021)).

10. אמנם, ככל שההליך העיקרי מתארך, גובר משקלה של חזקת החפות במאזן השיקולים (בש"פ 4599/18 מדינת ישראל נ' ותד (20.6.2018)). אולם, וכפי שנקבע פעמים רבות, אין בהתמשכות ההליכים ובקצב ניהולם כדי לאיין את משקל האינטרסים הציבוריים (בש"פ 7948/19 מדינת ישראל נ' קייגורודצב (5.12.2019)).

11. בענייננו, שקילת המסוכנות הנשקפת מן המשיב אל מול קצב התקדמות ההליכים מטה את הכף, באופן מובהק בעת הזו, לעבר קבלת הבקשה. כך, ההליך העיקרי מצוי בשלב מתקדם בעוד שהמסוכנות הנשקפת מן המשיב היא גבוהה. המסוכנות נובעת מהמעשים המיוחסים לו, המקימים אף חזקת מסוכנות סטטוטורית ומבוססת גם על הערכת שירות המבחן בדבר סיכון גבוה להישנות התנהגות עוברת חוק "בעלת אופי אלים ופוגעני כלפי המתלונן או בני משפחתו סביב האירוע הנדון המהווה ככל הנראה מוקד לסכסוך ועלול להסלים לידי התפרצות אלימה נוספת בין הצדדים המעורבים" (תסקיר מיום 5.7.2020). עיון בשלושת התסקירים שהוגשו מלמד כי בכולם כאחד נמנע שירות המבחן מהמלצה על חלופת מעצר או על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

מהתסקירים אף עולה כי חרף הטענה לקיומו של הסכם עטווה בין משפחת המשיב למשפחת השכנים, עדיין שוררת מתיחות רבה ביניהם ולהערכת שירות המבחן הסכסוך טרם הגיע לסיומו והוא נפיץ, וכי החלופות שהוצעו מטעם המשיב אינן נותנות מענה למסוכנות הנשקפת ממנו.

12. לא ראיתי מקום לקבל את עמדת ההגנה ולהורות על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני או על קבלת תסקיר משלים, לאור עמדת שירות המבחן והתמונה העולה מן התסקירים, שהאחרון בהם הוגש ביום 26.1.2021. זאת ועוד, בשל קיומה של חזקת מסוכנות, ניתן להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני רק מטעמים מיוחדים שיירשמו (סעיף 22ב(1) לחוק), וכאלו – אין.

13. אשר על כן, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל מיום 22.2.2021 או עד למתן פסק דין בת"פ 49892-05-20, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ה' באדר התשפ"א (17.2.2021).

שׁוֹפֵט